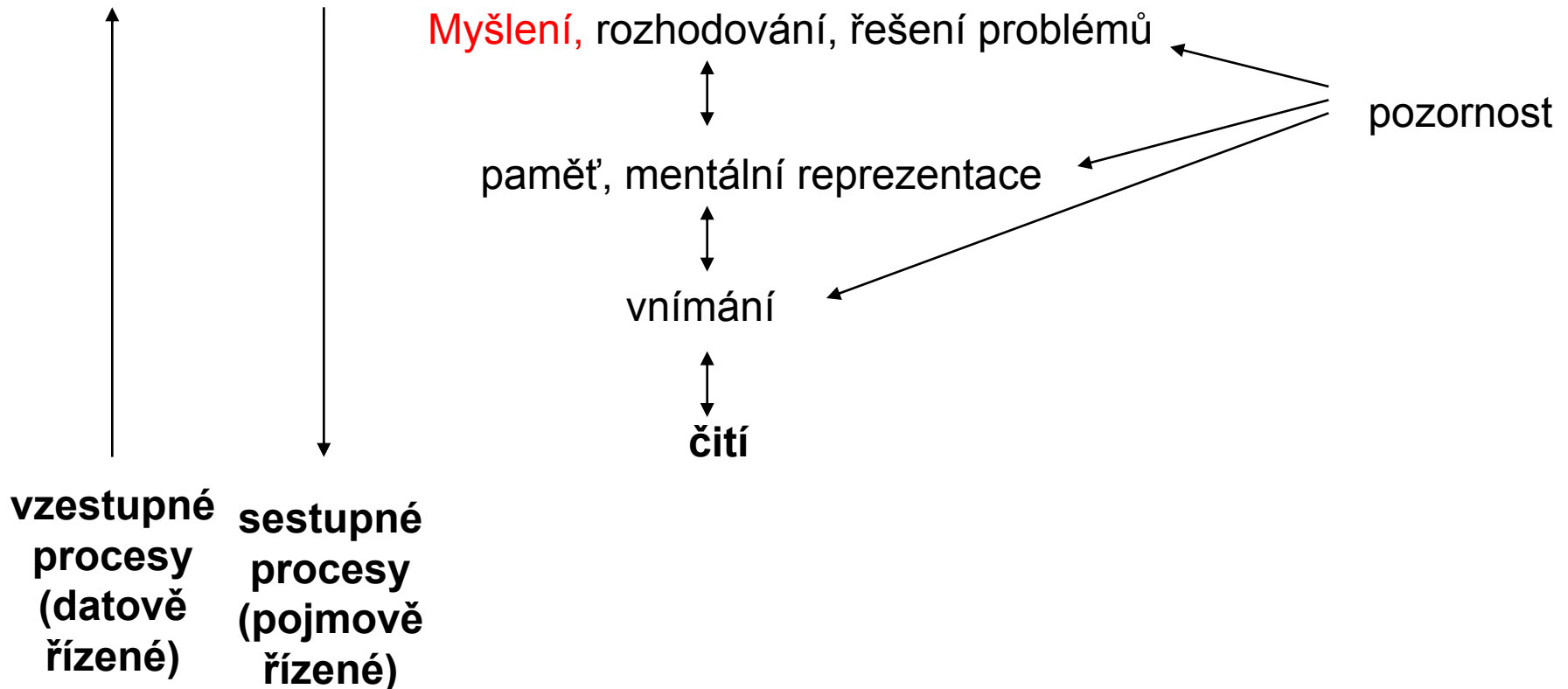

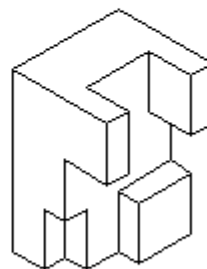
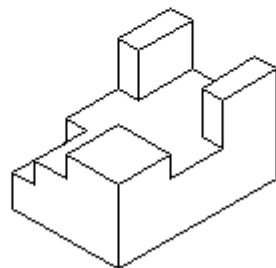
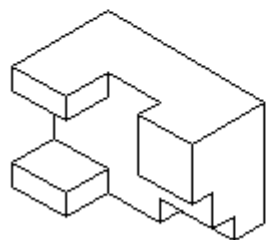
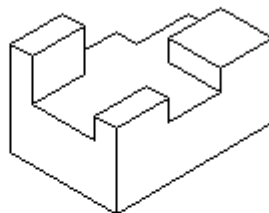
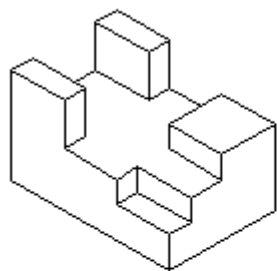
Témata kognitivní psychologie

základní myšlenka: lidské poznávání je zpracování informací – **informační paradigma**,
lidský poznávací aparát jako počítačový procesor – **počítačová metafora**

ARCHITEKTURA POZNÁVACÍHO APARÁTU

Test Object

Příklad vnější reprezentace – obraz a písmo.

Pes je pod postelí.

Kognitivní styly:

„verbalizéři“/verbálně analytický styl vs. „vizualizéři“/vizuálně analogový styl

H. Witkin – závislost x nezávislost na pol

-např. test – umístit úsečku na protější stěně úsečku do vertikální polohy
(bez ohledu na okolní rámeček/pole)

DEDUKCE

Budu-li studovat soc-ped, budu ve svém zaměstnání pomáhat sociálně slabým
Studuji soc-ped.

Budu ve svém zaměstnání pomáhat sociálně slabým

Každý savec má 3 oči.
Kočka je savec

Kočka má 3 oči.

INDUKCE:

Nosí-li někdo značkové oblečení, bude to snob.

(... stereotypy, předsudky)

Pes, den-noc ....

Heuristiky

JAZYK A ŘEČ

Jazyk – myšlení – propoziční reprezentace

V čem se liší různé jazyky?

JAZYK A MYŠLENÍ

Říkají rozdíly mezi jazyky něco o rozdílech v naší psychice?

Sapir-Whorfova hypotéza lingvistické relativity

B. Whorf

- zvláštní pojmenování času u kmene Hopi souvisí s chováním jeho příslušníků

Berlin a Kay – výzkum univerzálnosti barev, prototypy základních barev jsou stejné

Další – jazyk a politika (odklonění); ptydepe; ...

SPOLEČNOST, KULTURA, JAZYK A MYŠLENÍ

Potřebuje člověk jazyk a kulturu?

Případy vlčích dětí

Klinická pozorování – důležitost sociálních interakcí pro rozvoj psychiky/vědomí/myš

Vývojová psychologie – vývoj řeči

LEV VYGOTSKIJ (1896-1934)

Co říká běžná intuice (a kognitivní psychologie)

- Každý z nás je si vytváří individuální jedinečné obsahy myslí, činí individuální úsudky, pamatuje si věci individuálním způsobem

...

Jak ale potom:

- a) Dospíváme k podobným formám myšlení, podobným stádiím kognitivního vývoje?
- b) Dovedeme své znalosti a zkušenosti sdílet a komunikovat, používat jazyk?
- c) Jsme spíš společenstvím myslí než izolovanými Robinsony.

-Vliv jazyka jako kulturně sdíleného fenoménu na vývoj.

- Pozorování internalizace jazyka přes opakování slov, mluvení k sobě, myšlení nahlas k tzv. vnitřní řeči.

-Vnitřní řeč a jazyk - spojení individuálně psychologického a kulturně sdíleného

EMOCE

Co je kognitivní a co je emoční?

(kdyby KG psychologie vyčerpávala veškerou psychologickou skutečnost, pak by stačilo pěstovat psychologii počítačů ... Marvin)

Emoce:

- hodnocení, osobní vztah
- zorientování
- tělesné zakotvení

EMOCE

Emoce – tělesné reakce

Fyziologický přístup ke zkoumání emocí

James-Langeova teorie

EMOCE

Evolutionistický přístup ke zkoumání emocí

EMOCE

Existují univerzální emoce?
(Plutchik)

EMOCE

Emoce jako produkt kognitivního hodnocení

EMOCE

Klinické souvislosti:

ruminace u deprese

psychosomatická onemocnění